

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 461/2010 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 27ης Μαΐου 2010

σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 101 παράγραφος 3 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένες κατηγορίες κάθεται συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

τον κανονισμό αριθ. 19/65/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 2ας Μαρτίου 1965, περί εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης σε κατηγορίες συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 1,

Αφού δημοσίευσε σχέδιο του παρόντος κανονισμού,

Κατόπιν διαβούλευσης με τη συμβουλευτική επιτροπή συμπράξεων και δεσποζουσών θέσεων,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο κανονισμός αριθ. 19/65/ΕΟΚ εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να εφαρμόζει, με έκδοση κανονισμού, το άρθρο 101 παράγραφος 3 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (*) σε ορισμένες κατηγορίες κάθεται συμφωνιών και αντίστοιχων εναρμονισμένων πρακτικών που εμπίπτουν στο άρθρο 101 παράγραφος 1 της συνθήκης. Οι κανονισμοί απαλλαγής κατά κατηγορία εφαρμόζονται σε κάθεται συμφωνίες που πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις και είναι δυνατόν να έχουν γενική ισχύ ή να αφορούν συγκεκριμένους κλάδους.

(2) Η Επιτροπή έχει προσδιορίσει μια κατηγορία κάθεται συμφωνιών για την οποία θεωρεί ότι, υπό κανονικές συνθήκες, πληροί τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο άρθρο 101 παράγραφος 3 της συνθήκης και, για τον σκοπό αυτό, εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 330/2010 της Επιτροπής, της 20ής Απριλίου 2010, σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 101 παράγραφος 3 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένες κατηγορίες κάθεται συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών⁽²⁾, ο οποίος αντικαθιστά τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2790/1999 της Επιτροπής⁽³⁾.

(3) Για τον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας, που περιλαμβάνει τόσο τα επιβατικά οχήματα όσο και τα οχήματα επαγγελματικής χρήσης, έχουν ισχύσει, από το 1985 και μετά, ειδικοί κανονισμοί απαλλαγής κατά κατηγορία, εκ των οποίων ο πλέον πρόσφατος είναι ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1400/2002 της Επιτροπής, της 31ης Ιουλίου 2002, για την εφαρμογή του άρθρου 81 παράγραφος 3 της συνθήκης σε ορισμένες κατηγορίες κάθεται συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας⁽⁴⁾. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2790/1999 ανέφερε ρητά ότι δεν είχε εφαρμογή στις κάθεται συμφωνίες των οποίων το αντικείμενο ενέπιπε στο πεδίο εφαρμογής άλλων κανονισμών απαλλαγής κατά κατηγορία. Ως εκ τούτου, ο τομέας της αυτοκινητοβιομηχανίας δεν περιλαμβανόταν στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού.

(4) Η ισχύς του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1400/2002 λήγει στις 31 Μαΐου 2010. Παρ' όλα αυτά, ο τομέας της αυτοκινητοβιομηχανίας είναι σκόπιμο να εξακολουθήσει να απολαύει απαλλαγής κατά κατηγορία, με στόχο την απλούστευση του διοικητικού έργου και τη μείωση του κόστους συμμόρφωσης για τις σχετικές επιχειρήσεις, συγχρόνως δε την αποτελεσματική εποπτεία των αγορών κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 103 παράγραφος 2 στοιχείο β) της συνθήκης.

(5) Από την εμπειρία που έχει αποκτηθεί από το 2002 και μετά όσον αφορά τη διανομή καινούργιων αυτοκίνητων οχημάτων, τη διανομή ανταλλακτικών και την παροχή υπηρεσιών επισκευής και συντήρησης για αυτοκίνητα οχήματα, είναι δυνατόν να οριστεί μια κατηγορία κάθεται συμφωνιών στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας για τις οποίες μπορεί να θεωρηθεί ότι κατά κανόνα πληρούν τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο άρθρο 101 παράγραφος 3 της συνθήκης.

(6) Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει τις κάθεται συμφωνίες για την αγορά, πώληση ή μεταπώληση καινούργιων αυτοκίνητων οχημάτων, τις κάθεται συμφωνίες για την αγορά, πώληση ή μεταπώληση ανταλλακτικών για αυτοκίνητα οχήματα και τις κάθεται συμφωνίες για την παροχή υπηρεσιών επισκευής και συντήρησης αυτοκίνητων οχημάτων, εφόσον οι συμφωνίες αυτές συνάπτονται μεταξύ μη ανταγωνιζόμενων επιχειρήσεων, μεταξύ ορισμένων ανταγωνιζόμενων επιχειρήσεων ή από ορισμένες ενώσεις λιανοπωλητών ή επισκευαστών. Περιλαμβάνει επίσης κάθεται συμφωνίες με παρεπόμενες ρήτρες σχετικά με την παραχώρηση ή τη χρήση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Ο όρος «κάθεται συμφωνίες» πρέπει να οριστεί αναλόγως, ώστε να περιλαμβάνει τόσο τις προαναφερθείσες συμφωνίες όσο και τις αντίστοιχες εναρμονισμένες πρακτικές.

⁽¹⁾ ΕΕ 36 της 6.3.1965, σ. 533/65.

^(*) Από την 1η Δεκεμβρίου 2009, το άρθρο 81 της συνθήκης ΕΚ αντικαταστάθηκε από το αντίστοιχο άρθρο 101 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα δύο άρθρα είναι κατ' ουσίαν ταυτόσημα. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, οι αναφορές στο άρθρο 101 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης νοούνται, κατά περίπτωση, ως αναφορές στο αντίστοιχο άρθρο 81 της συνθήκης ΕΚ.

⁽²⁾ ΕΕ L 102 της 23.4.2010, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ L 336 της 29.12.1999, σ. 21.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 203 της 1.8.2002, σ. 30.

- (7) Ορισμένα είδη κάθετων συμφωνιών μπορούν να βελτιώσουν την οικονομική αποτελεσματικότητα στο πλαίσιο μιας αλυσίδας παραγωγής ή διανομής, επιτρέποντας καλύτερο συντονισμό μεταξύ των συμμετεχουσών επιχειρήσεων. Μπορούν ιδίως να οδηγήσουν σε μείωση του κόστους συναλλαγής και διανομής των συμβαλλομένων μερών και σε βελτιστοποίηση του επιπέδου των πωλήσεων και των επενδύσεών τους.
- (8) Η πιθανότητα οι εν λόγω ευεργετικές από την άποψη της αποτελεσματικότητας συνέπειες να υπερκαλύπτουν κάθε αρνητική για τον ανταγωνισμό συνέπεια των περιορισμών που περιέχονται σε κάθετες συμφωνίες εξαρτάται από την ισχύ των συμβαλλομένων μερών στην αγορά και, ως εκ τούτου, από τον βαθμό στον οποίο οι επιχειρήσεις αυτές αντιμετωπίζουν ανταγωνισμό από άλλους παρόχους αγαθών ή υπηρεσιών που θεωρούνται εναλλάξιμα ή υποκατάστατα από τους πελάτες τους λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται. Οι κάθετες συμφωνίες οι οποίες περιλαμβάνουν περιορισμούς που είναι πιθανό να περιορίσουν τον ανταγωνισμό και να βλάπτουν τους καταναλωτές ή οι οποίες δεν είναι απολύτως αναγκαίες για την επίτευξη των καλύτερης αποτελεσματικότητας πρέπει να αποκλείονται από το ευεργέτημα της απαλλαγής κατά κατηγορία.
- (9) Προκειμένου να καθορισθεί το ενδεδειγμένο πεδίο εφαρμογής ενός κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία, η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να λάβει υπόψη τους όρους ανταγωνισμού που επικρατούν στον εκάστοτε κλάδο. Σχετικά με το θέμα αυτό, τα πορίσματα από την ενδελεχή παρακολούθηση της κατάστασης στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας, όπως διατυπώθηκαν στην έκθεση αξιολόγησης σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1400/2002 της Επιτροπής της 28ης Μαΐου 2008 ⁽¹⁾ και στην ανακοίνωση της Επιτροπής για το μελλοντικό κανονιστικό πλαίσιο του δικαίου ανταγωνισμού που θα ισχύει στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας, της 22ας Ιουλίου 2009 ⁽²⁾, έδειξαν ότι πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ των συμφωνιών που αφορούν τη διανομή καινούργων αυτοκινήτων οχημάτων και των συμφωνιών που αφορούν την παροχή υπηρεσιών επισκευής και συντήρησης και τη διανομή ανταλλακτικών.
- (10) Σε ό,τι αφορά τη διανομή καινούργων αυτοκινήτων οχημάτων, δεν φαίνεται να υπάρχουν σοβαρές αδυναμίες από την άποψη του ανταγωνισμού οι οποίες να διαφοροποιούν τον συγκεκριμένο κλάδο από άλλους οικονομικούς κλάδους και οι οποίες να επιβάλλουν ενδεχομένως την εφαρμογή σε αυτόν κανόνων διαφορετικών και περισσότερο αυστηρών σε σύγκριση με τους κανόνες που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 330/2010. Το όριο που ισχύει ως προς το μερίδιο αγοράς, η μη απαλλαγή ορισμένων κάθετων συμφωνιών και οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στον εν λόγω κανονισμό διασφαλίζουν υπό κανονικές συνθήκες ότι οι κάθετες συμφωνίες που αφορούν τη διανομή καινούργων αυτοκινήτων οχημάτων συμμορφώνονται πράγματι με τις απαιτήσεις του άρθρου 101 παράγραφος 3 της συνθήκης. Ως εκ τούτου, οι συμφωνίες αυτής της κατηγορίας πρέπει να απολαύουν της απαλλαγής που χορηγείται με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 330/2010, με την επιφύλαξη της συνδρομής όλων των προϋποθέσεων που καθορίζονται σ' αυτόν.
- (11) Προκειμένου για τις συμφωνίες που αφορούν τη διανομή ανταλλακτικών ή την παροχή υπηρεσιών επισκευής και συντήρησης, είναι σκόπιμο να ληφθούν υπόψη ορισμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της δευτερογενούς αγοράς αυτοκινήτων οχημάτων. Ειδικότερα, η πείρα που έχει αποκτήσει η Επιτροπή από την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1400/2002 καταδεικνύει ότι οι αυξήσεις τιμών για μεμονωμένες εργασίες επισκευής αντανακλώνται μόνον εν μέρει στην αυξημένη αξιοπιστία των σύγχρονων αυτοκινήτων και στην επιμήκυνση του χρονικού διαστήματος που μεσολαβεί μεταξύ επισκέψεων σε συνεργείο για συντήρηση του οχήματος. Οι τελευταίες αυτές τάσεις σχετίζονται με την εξέλιξη της τεχνολογίας και με την αυξανόμενη περιπλοκότητα και αξιοπιστία των εξαρτημάτων των αυτοκινήτων, τα οποία οι κατασκευαστές οχημάτων αγοράζουν από προμηθευτές γνήσιου εξοπλισμού. Οι εν λόγω προμηθευτές πωλούν τα προϊόντα τους ως ανταλλακτικά στη δευτερογενή αγορά τόσο μέσω των δικτύων εξουσιοδοτημένων επισκευαστών των κατασκευαστών οχημάτων όσο και μέσω ανεξάρτητων διυλών, πράγμα που σημαίνει ότι αποτελούν σημαντικό ανταγωνιστικό παράγοντα στη δευτερογενή αγορά αυτοκινήτων οχημάτων. Οι δαπάνες που καταβάλλουν κατά μέσο όρο οι καταναλωτές εντός της Ένωσης για υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων οχημάτων αντιπροσωπεύουν πολύ υψηλή αναλογία της συνολικής καταναλωτικής δαπάνης για αυτοκίνητα οχήματα.
- (12) Οι συνθήκες ανταγωνισμού στη δευτερογενή αγορά αυτοκινήτων οχημάτων ασκούν επίσης άμεση επίδραση τόσο στη δημόσια ασφάλεια, υπό την έννοια ότι η οδήγηση των οχημάτων ενδέχεται να μην είναι ασφαλής αν η επισκευή τους δεν ήταν σωστή, όσο και στη δημόσια υγεία και στο περιβάλλον, λόγω υψηλότερων εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και άλλων ατμοσφαιρικών ρύπων, αν δεν γίνεται τακτική συντήρηση των οχημάτων.
- (13) Στον βαθμό που είναι δυνατόν να προσδιορισθεί μια αυτοτελής δευτερογενής αγορά, ο ουσιαστικός ανταγωνισμός στις αγορές προμήθειας και πώλησης ανταλλακτικών, καθώς και παροχής υπηρεσιών επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων οχημάτων, εξαρτάται από τον βαθμό αλληλεπίδρασης στο πεδίο του ανταγωνισμού μεταξύ εξουσιοδοτημένων επισκευαστών, ήτοι όσων δραστηριοποιούνται στο πλαίσιο δικτύων συνεργείων που έχουν συγκροτηθεί άμεσα ή έμμεσα από κατασκευαστές οχημάτων, καθώς και μεταξύ εξουσιοδοτημένων και ανεξάρτητων επιχειρήσεων, περιλαμβανομένων των ανεξάρτητων προμηθευτών ανταλλακτικών και επισκευαστών. Η ικανότητα ανταγωνισμού των τελευταίων εξαρτάται από τη χωρίς περιορισμούς πρόσβασή τους σε βασικές εισροές, όπως ανταλλακτικά και τεχνικές πληροφορίες.
- (14) Με γνώμονα τα προαναφερθέντα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, οι κανόνες που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 330/2010, συμπεριλαμβανομένου του ενιαίου ορίου του μεριδίου αγοράς ύψους 30 %, είναι αναγκαίοι αλλά όχι ικανοί για να διασφαλισθεί ότι το ευεργέτημα της απαλλαγής κατά κατηγορία θα καλύπτει μόνο τις κάθετες συμφωνίες εκείνες οι οποίες αφορούν τη διανομή ανταλλακτικών και την παροχή υπηρεσιών επισκευής και συντήρησης και για τις οποίες είναι δυνατόν να θεωρηθεί με ικανή βεβαιότητα ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 101 παράγραφος 3 της συνθήκης.

(1) SEC(2008) 1946.

(2) COM(2009) 388.

- (15) Επομένως, οι κάθετες συμφωνίες οι οποίες αφορούν τη διανομή ανταλλακτικών και την παροχή υπηρεσιών επισκευής και συντήρησης πρέπει να τυγχάνουν της απαλλαγής κατά κατηγορία μόνον εφόσον, επιπλέον των προϋποθέσεων απαλλαγής που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 330/2010, πληρούν αυστηρότερες απαιτήσεις σε σχέση με ορισμένες μορφές πολύ σοβαρών περιορισμών του ανταγωνισμού που ενδέχεται να περιστρέλλουν την προμήθεια και τη χρήση ανταλλακτικών στη δευτερογενή αγορά αυτοκινήτων οχημάτων.
- (16) Ειδικότερα, το ευεργέτημα της απαλλαγής κατά κατηγορία δεν πρέπει να καλύπτει συμφωνίες οι οποίες περιορίζουν την πώληση ανταλλακτικών από τα μέλη του συστήματος επιλεκτικής διανομής ενός κατασκευαστή αυτοκινήτων σε ανεξάρτητους επισκευαστές, οι οποίοι τα χρησιμοποιούν για την παροχή υπηρεσιών επισκευής και συντήρησης. Χωρίς δυνατότητα πρόσβασης σε αυτά τα ανταλλακτικά, οι ανεξάρτητοι επισκευαστές δεν θα ήταν σε θέση να ανταγωνιστούν αποτελεσματικά τους εξουσιοδοτημένους επισκευαστές, εφόσον δεν θα μπορούσαν να παράσχουν στους καταναλωτές υπηρεσίες υψηλής ποιότητας που ενισχύουν την ασφάλεια και την αξιόπιστη λειτουργία των αυτοκινήτων οχημάτων.
- (17) Επιπλέον, προκειμένου να διασφαλισθεί ουσιαστικός ανταγωνισμός στις αγορές επισκευής και συντήρησης και να δοθεί στους επισκευαστές η δυνατότητα να προσφέρουν ανταγωνιστικά ανταλλακτικά στους τελικούς χρήστες, η απαλλαγή κατά κατηγορία δεν πρέπει να καλύπτει τις κάθετες συμφωνίες οι οποίες, μολονότι συνάδουν με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 330/2010, περιστρέλλουν παρ' όλα αυτά την ικανότητα ενός παραγωγού ανταλλακτικών να τα πωλεί σε εξουσιοδοτημένους επισκευαστές που ανήκουν στο σύστημα διανομής ενός κατασκευαστή οχημάτων, σε ανεξάρτητους διανομείς ανταλλακτικών, σε ανεξάρτητους επισκευαστές ή σε τελικούς χρήστες. Η ρύθμιση αυτή δεν επηρεάζει την ευθύνη των παραγωγών ανταλλακτικών βάσει του αστικού δικαίου, ούτε την ευχέρεια των κατασκευαστών οχημάτων να απαιτούν από τους εξουσιοδοτημένους επισκευαστές του συστήματος διανομής τους να χρησιμοποιούν αποκλειστικά και μόνο ανταλλακτικά εφάμιλλης ποιότητας σε σχέση με τα εξαρτήματα που έχουν χρησιμοποιηθεί για τη συναρμολόγηση του εκάστοτε αυτοκινήτου οχήματος. Εξάλλου, λόγω της άμεσης συμβατικής εμπλοκής των κατασκευαστών αυτοκινήτων στις επισκευές που καλύπτονται από εγγύηση, στη δωρεάν εξυπηρέτηση και στις εργασίες κατά την ανάκληση ελαττωματικών οχημάτων, οι συμφωνίες που επιβάλλουν υποχρεώσεις στους εξουσιοδοτημένους επισκευαστές να χρησιμοποιούν αποκλειστικά και μόνο ανταλλακτικά που προμηθεύει ο κατασκευαστής του οχήματος για τις επισκευές αυτές πρέπει να καλύπτονται από την απαλλαγή.
- (18) Τέλος, προκειμένου να δοθεί στους εξουσιοδοτημένους και τους ανεξάρτητους επισκευαστές και στους τελικούς χρήστες η δυνατότητα να γνωρίζουν ποιος είναι ο κατασκευαστής ενός εξαρτήματος ή ανταλλακτικού αυτοκινήτων οχημάτων και να επιλέγουν μεταξύ εναλλακτικών ανταλλακτικών, η απαλλαγή κατά κατηγορία δεν πρέπει να καλύπτει συμφωνίες με τις οποίες ο κατασκευαστής αυτοκινήτων οχημάτων περιορίζει τη δυνατότητα του κατασκευαστή εξαρτημάτων ή γνήσιων ανταλλακτικών να επιθέτει με ευδιάκριτο τρόπο το εμπορικό του σήμα ή το λογότυπό του επί των εν λόγω εξαρτημάτων.
- (19) Για να δοθεί σε όλες τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις επαρκής χρόνος προκειμένου να προσαρμοσθούν στον παρόντα κανονισμό, ενδείκνυται να παραταθεί έως τις 31 Μαΐου 2013 η περίοδος ισχύος των διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1400/2002 οι οποίες αφορούν τις κάθετες συμφωνίες με αντικείμενο την αγορά, την πώληση και τη μεταπώληση καινούργιων αυτοκινήτων οχημάτων. Σε ό,τι αφορά τις κάθετες συμφωνίες με αντικείμενο τη διανομή ανταλλακτικών και την παροχή υπηρεσιών επισκευής και συντήρησης, ο παρών κανονισμός πρέπει να εφαρμοσθεί από 1ης Ιουνίου 2010, ούτως ώστε να εξακολουθήσει να διασφαλίζει την ικανοποιητική πρόσβαση του ανταγωνισμού στις δευτερογενείς αγορές αυτοκινήτων οχημάτων.
- (20) Η Επιτροπή θα παρακολουθεί συνεχώς τις εξελίξεις στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας και θα λαμβάνει τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα, εάν προκύψουν ανεπάρκειες από πλευράς ανταγωνισμού οι οποίες μπορεί να αποβούν εις βάρος των καταναλωτών είτε στην αγορά διανομής καινούργιων αυτοκινήτων οχημάτων, είτε στην προμήθεια ανταλλακτικών είτε στις υπηρεσίες μετά την πώληση αυτοκινήτων οχημάτων.
- (21) Η Επιτροπή δύναται να άρει το ευεργέτημα της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της συνθήκης⁽¹⁾, εφόσον διαπιστώνει σε συγκεκριμένη περίπτωση ότι μια συμφωνία στην οποία εφαρμόζεται η απαλλαγή που προβλέπει ο παρών κανονισμός έχει παρ' όλα αυτά επιπτώσεις που είναι ασυμβίβαστες με το άρθρο 101 παράγραφος 3 της συνθήκης.
- (22) Η αρχή ανταγωνισμού ενός κράτους μέλους δύναται να άρει το ευεργέτημα της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 στην επικράτεια του οικείου κράτους μέλους ή σε μέρος αυτής, εφόσον, σε συγκεκριμένη περίπτωση, μια συμφωνία στην οποία εφαρμόζεται η απαλλαγή που προβλέπει ο παρών κανονισμός έχει παρ' όλα αυτά επιπτώσεις που είναι ασυμβίβαστες με το άρθρο 101 παράγραφος 3 της συνθήκης στην επικράτεια του εν λόγω κράτους μέλους ή σε μέρος αυτής και εφόσον η εν λόγω επικράτεια έχει όλα τα χαρακτηριστικά μιας διακριτής γεωγραφικής αγοράς.
- (23) Για να διαπιστωθεί κατά πόσον το ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να αρθεί σύμφωνα με το άρθρο 29 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003, ιδιαίτερη σημασία έχουν οι αντιανταγωνιστικές επιπτώσεις που δύνανται να προκύψουν από την ύπαρξη παράλληλων δικτύων κάθετων συμφωνιών με παρόμοιες επιπτώσεις οι οποίες περιορίζουν σημαντικά την πρόσβαση στη σχετική αγορά ή στον ανταγωνισμό εντός αυτής. Οι εν λόγω σωρευτικές επιπτώσεις δύνανται, για παράδειγμα, να προκύψουν σε περίπτωση επιλεκτικής διανομής ή επιβολής υποχρεώσεων μη άσκησης ανταγωνισμού.

(1) ΕΕ L 1 της 4.1.2003, σ. 1.

- (24) Προκειμένου να ενισχυθεί η εποπτεία των παράλληλων δικτύων κάθετων συμφωνιών οι οποίες έχουν παρόμοιες αντιανταγωνιστικές επιπτώσεις και καλύπτουν πάνω από το 50 % μιας δεδομένης αγοράς, η Επιτροπή δύναται με κανονισμό να κηρύξει τον παρόντα κανονισμό ανεφάρμοστο σε κάθετες συμφωνίες που περιέχουν ειδικούς περιορισμούς για τη σχετική αγορά, αποκαθιστώντας έτσι την πλήρη εφαρμογή του άρθρου 101 της συνθήκης στις εν λόγω συμφωνίες.
- (25) Για την αξιολόγηση των επιπτώσεων του παρόντος κανονισμού στον ανταγωνισμό κατά τη λιανική πώληση αυτοκινήτων οχημάτων, την προμήθεια ανταλλακτικών και την εξυπηρέτηση μετά την πώληση αυτοκινήτων οχημάτων στην εσωτερική αγορά, πρέπει να εκπονηθεί έκθεση αξιολόγησης της εφαρμογής του κανονισμού,

οποία δεν είναι μέλος του συστήματος διανομής του αντίστοιχου προμηθευτή·

στ) «ανεξάρτητος διανομέας»:

- i) ο διανομέας ανταλλακτικών αυτοκινήτων οχημάτων ο οποίος δεν συμμετέχει στο σύστημα διανομής που έχει συσταθεί από τον προμηθευτή των αυτοκινήτων οχημάτων για τα οποία διανέμει ανταλλακτικά·
- ii) κάθε εξουσιοδοτημένος διανομέας εντός του συστήματος διανομής συγκεκριμένου προμηθευτή, εάν διανέμει ανταλλακτικά για αυτοκίνητα οχήματα ως προς τα οποία δεν είναι μέλος του συστήματος διανομής του αντίστοιχου προμηθευτή·

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Όρισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, νοούνται ως:

- α) «κάθετη συμφωνία», η συμφωνία ή εναρμονισμένη πρακτική μεταξύ δύο ή περισσότερων επιχειρήσεων καθεμία εκ των οποίων δραστηριοποιείται, για τους σκοπούς της συμφωνίας ή της εναρμονισμένης πρακτικής, σε διαφορετικό επίπεδο της αλυσίδας παραγωγής ή διανομής, και που αφορά τους όρους υπό τους οποίους τα μέρη δύνανται να αγοράζουν, να πωλούν ή να μεταπωλούν ορισμένα αγαθά ή υπηρεσίες·
- β) «κάθετος περιορισμός», ο περιορισμός του ανταγωνισμού σε κάθετη συμφωνία που εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 101 παράγραφος 1 της συνθήκης·
- γ) «εξουσιοδοτημένος επισκευαστής», πάροχος υπηρεσιών επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων οχημάτων εντός του συστήματος διανομής που έχει συσταθεί από τον προμηθευτή των αυτοκινήτων οχημάτων·
- δ) «εξουσιοδοτημένος διανομέας», διανομέας ανταλλακτικών για αυτοκίνητα οχήματα εντός του συστήματος διανομής που έχει συσταθεί από τον προμηθευτή των αυτοκινήτων οχημάτων·
- ε) «ανεξάρτητος επισκευαστής»:
- i) ο πάροχος υπηρεσιών επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων οχημάτων ο οποίος δεν συμμετέχει στο σύστημα διανομής που έχει συσταθεί από τον προμηθευτή των αυτοκινήτων οχημάτων για τα οποία παρέχει υπηρεσίες επισκευής ή συντήρησης·
- ii) κάθε εξουσιοδοτημένος επισκευαστής εντός του συστήματος διανομής συγκεκριμένου προμηθευτή, εάν παρέχει υπηρεσίες επισκευής ή συντήρησης αυτοκινήτων οχημάτων ως προς τα

ζ) «αυτοκίνητο όχημα», αυτοκινούμενο όχημα με τρεις ή περισσότερους τροχούς που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί σε δημόσιους δρόμους·

η) «ανταλλακτικά», αγαθά που προορίζονται να τοποθετηθούν ή να συναρμολογηθούν σε αυτοκίνητο όχημα για να αντικαταστήσουν εξαρτήματα του αυτοκινήτου, περιλαμβανομένων των αναγκαίων για τη λειτουργία του αυτοκινήτου λιπαντικών, με την εξαίρεση των καυσίμων·

θ) «σύστημα επιλεκτικής διανομής», σύστημα διανομής στο οποίο ο προμηθευτής αναλαμβάνει να πωλεί τα αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή υπηρεσίες, άμεσα ή έμμεσα, μόνο σε διανομείς επιλεγμένους με βάση συγκεκριμένα κριτήρια και εφόσον οι διανομείς αυτοί αναλαμβάνουν την υποχρέωση να μην πωλούν τα εν λόγω αγαθά ή υπηρεσίες σε μη εξουσιοδοτημένους διανομείς στη γεωγραφική περιοχή εντός της οποίας εφαρμόζει το σύστημα αυτό ο προμηθευτής.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, οι όροι «επιχείρηση», «προμηθευτής», «κατασκευαστής» και «αγοραστής» συμπεριλαμβάνουν και τις αντίστοιχες συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

Ως «συνδεδεμένες επιχειρήσεις» νοούνται:

- α) οι επιχειρήσεις στις οποίες ένα συμβαλλόμενο μέρος, έχει άμεσα ή έμμεσα:
- i) την εξουσία να ασκεί περισσότερο από το ήμισυ των δικαιωμάτων ψήφου, ή
- ii) την εξουσία να διορίζει περισσότερα από τα μισά μέλη του εποπτικού συμβουλίου, του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση, ή
- iii) το δικαίωμα να διαχειρίζεται τις υποθέσεις της επιχείρησης·
- β) οι επιχειρήσεις που έχουν σε ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη, άμεσα ή έμμεσα, τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που παρατίθενται στο στοιχείο α)·
- γ) οι επιχειρήσεις στις οποίες μία από τις επιχειρήσεις που αναφέρονται στο στοιχείο β) έχει, άμεσα ή έμμεσα, τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που παρατίθενται στο στοιχείο α)·

- δ) οι επιχειρήσεις στις οποίες ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη έχει, μαζί με μία ή περισσότερες από τις επιχειρήσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) ή γ), ή στις οποίες δύο ή περισσότερες από τις τελευταίες αυτές επιχειρήσεις, έχουν από κοινού τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που παρατίθενται στο στοιχείο α)-
- ε) οι επιχειρήσεις στις οποίες κατέχουν από κοινού τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που παρατίθενται στο στοιχείο α):
- i) συμβαλλόμενα μέρη ή αντίστοιχες συνδεδεμένες επιχειρήσεις τους που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ), ή
- ii) ένα ή περισσότερα συμβαλλόμενα μέρη ή μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις τους που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ), και ένα ή περισσότερα τρίτα μέρη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΚΑΘΕΤΕΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΜΕ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ, ΤΗΝ ΠΩΛΗΣΗ Ή ΤΗ ΜΕΤΑΠΩΛΗΣΗ ΚΑΙΝΟΥΡΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

Άρθρο 2

Εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1400/2002

Κατ' εφαρμογή του άρθρου 101 παράγραφος 3 της συνθήκης, το άρθρο 101 παράγραφος 1 της συνθήκης, από την 1η Ιουνίου 2010 έως τις 31 Μαΐου 2013, κηρύσσεται ανεφάρμοστο στις κάθετες συμφωνίες σχετικά με τους όρους υπό τους οποίους τα συμβαλλόμενα μέρη δύνανται να αγοράζουν, να πωλούν ή να μεταπωλούν καινούργια αυτοκίνητα οχήματα, οι οποίες πληρούν τις προϋποθέσεις απαλλαγής βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1400/2002 όσον αφορά ειδικά τις κάθετες συμφωνίες με αντικείμενο την αγορά, την πώληση ή τη μεταπώληση καινούργων αυτοκίνητων οχημάτων.

Άρθρο 3

Εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 330/2010

Από 1ης Ιουνίου 2013, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 330/2010 εφαρμόζεται στις κάθετες συμφωνίες που αφορούν την αγορά, την πώληση ή τη μεταπώληση καινούργων αυτοκίνητων οχημάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΚΑΘΕΤΕΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗ ΑΓΟΡΑ

Άρθρο 4

Απαλλαγή

Σύμφωνα με το άρθρο 101 παράγραφος 3 της συνθήκης και με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος κανονισμού, το άρθρο 101 παράγραφος 1 της συνθήκης κηρύσσεται ανεφάρμοστο στις κάθετες συμφωνίες σχετικά με τους όρους υπό τους οποίους τα συμβαλλόμενα μέρη δύνανται να αγοράζουν, να πωλούν ή να μεταπωλούν ανταλλακτικά αυτοκίνητων οχημάτων ή να παρέχουν υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης αυτοκίνητων οχημάτων οι οποίες πληρούν τις προϋποθέσεις απαλλαγής βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ.

330/2010 και δεν περιλαμβάνουν κανέναν από τους περιορισμούς ιδιαίτερης σοβαρότητας που απαριθμούνται στο άρθρο 5 του παρόντος κανονισμού.

Η εν λόγω απαλλαγή εφαρμόζεται στον βαθμό που οι εν λόγω συμφωνίες περιλαμβάνουν κάθετους περιορισμούς.

Άρθρο 5

Περιορισμοί που αίρουν το ευεργέτημα της απαλλαγής κατά κατηγορία — περιορισμοί ιδιαίτερης σοβαρότητας

Η απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 4 δεν ισχύει για τις κάθετες συμφωνίες οι οποίες, άμεσα ή έμμεσα, μεμονωμένα ή σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες που υπόκεινται στον έλεγχο των μερών, έχουν ως αντικείμενο:

- α) τον περιορισμό των πωλήσεων ανταλλακτικών για αυτοκίνητα οχήματα από μέλη συστήματος επιλεκτικής διανομής σε ανεξάρτητους επισκευαστές που χρησιμοποιούν τα ανταλλακτικά αυτά για την επισκευή και συντήρηση αυτοκίνητων οχημάτων·
- β) τον περιορισμό που συμφωνείται μεταξύ ενός προμηθευτή ανταλλακτικών, εργαλείων επισκευής ή διαγνωστικού και λοιπού εξοπλισμού και ενός κατασκευαστή αυτοκίνητων οχημάτων, με τον οποίο περιορίζεται η δυνατότητα του προμηθευτή να πωλεί αυτά τα προϊόντα σε εξουσιοδοτημένους ή ανεξάρτητους διανομείς, σε εξουσιοδοτημένους ή ανεξάρτητους επισκευαστές ή σε τελικούς χρήστες·
- γ) τον περιορισμό που συμφωνείται μεταξύ ενός κατασκευαστή αυτοκίνητων οχημάτων που χρησιμοποιεί εξαρτήματα για την αρχική συναρμολόγηση αυτοκίνητων οχημάτων και του προμηθευτή των εξαρτημάτων, με τον οποίο περιορίζεται η δυνατότητα του προμηθευτή να επιθέτει το εμπορικό του σήμα ή λογότυπο σε ορατό σημείο επί των εξαρτημάτων ή επί των ανταλλακτικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 6

Μη εφαρμογή του παρόντος κανονισμού

Σύμφωνα με το άρθρο 1α του κανονισμού αριθ. 19/65/ΕΟΚ, η Επιτροπή δύναται, εφόσον πάνω από το 50 % της σχετικής αγοράς καλύπτεται από παράλληλα δίκτυα παρόμοιων κάθετων περιορισμών, να κηρύξει, με κανονισμό, ανεφάρμοστο τον παρόντα κανονισμό στις κάθετες συμφωνίες που περιέχουν ειδικούς περιορισμούς όσον αφορά τη συγκεκριμένη αγορά.

Άρθρο 7

Παρακολούθηση και έκθεση αξιολόγησης

Η Επιτροπή θα παρακολουθεί την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και θα καταρτίσει έκθεση επ' αυτής το αργότερο έως τις 31 Μαΐου 2021, λαμβάνοντας, ιδίως, υπόψη τους όρους του άρθρου 101 παράγραφος 3 της συνθήκης.

*Άρθρο 8***Διάρκεια ισχύος**

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την 1η Ιουνίου 2010.

Η ισχύς του παρόντος κανονισμού λήγει στις 31 Μαΐου 2023.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 27 Μαΐου 2010.

Για την Επιτροπή
Ο Πρόεδρος
José Manuel BARROSO
